

Alkol Tarama Testi Prosedürü

Doküman No: UOD.29156034.BPR.03

Yürürlük Tarihi: 02.01.2019

Revizyon No/Tarih: 00/00.00.0000

Sayfa No: Sayfa 1 / 6

1. AMAÇ:

Bu prosedürün amacı, Uçuş ve kabin ekiplerinin alkol tarama testlerinin uygulamasına yönelik,

- Alkol tarama testi gerçekleştirecek denetçi personelin taşıması gereken nitelikleri,
- Alkol tarama testi uygulanacak uçucu ekiplerin seçilmesi ve test metodunu,
- Olası pozitif sonuçlarda uygulanacak takip ve gözetim iş ve işlemlerine ilişkin usul esasları belirlemektir.

2. **KAPSAM:** Bu prosedür Bakanlığımız tarafından ticari hava taşımacılığı yapmak üzere ruhsatlandırılmış işletmelerin filosunda yer alan hava araçlarında görev yapan ve bu işletmeler tarafından wet lease olarak kiralanmış hava araçlarında görev yapan uçuş ve kabin ekiplerini kapsar.

3. **HEDEFİ:** Bu prosedürün hedefi Bakanlığımızca ruhsatlandırılmış işletmelerde ve bu işletmelerce wet lease olarak kiralanmış hava araçlarında görev yapan uçucu personelin alkol tarama testlerinin yapılarak uçuş emniyetine katkı sağlamaktır.

4. **SORUMLULAR:** Bu prosedürün yürütülmesinden Uçuş Operasyon Daire Başkanlığı sorumludur.

5. **ETKİLEDİĞİ SÜREÇLER/PROSEDÜRLER:** Bu prosedür mevcut bir prosedürü/süreci etkilememektedir.

6. **ETKİLENDİĞİ SÜREÇLER/PROSEDÜRLER:** Bu prosedür mevcut bir prosedürden/süreçten etkilenmemektedir.

7. PROSEDÜR GİRDİLERİ:

Bu prosedürün uygulanabilmesi için gereken girdiler:

7.1 Alkol tarama testi nefes ölçüm test cihazı/kartuşları

7.2 Denetçiler

7.3 Uçuş ekibi ve kabin ekibi üyeleri

7.4 Test sonuçlarının muhafaza edileceği sayısal ortamda takip edilecek veri bankası

8. UYGULAMA:

8.1. Uygulama adımları

8.1.1 Alkol Tarama Testlerinde kullanılacak test cihazlarının (alkol metre) özellikleri:

Alkol tarama testlerine kullanılacak test cihazları en azından aşağıdaki şartları taşır.

- Alkol tarama test cihazı 0.00 ila 4.25% aralığında ölçüm yapabilecektir.
- Alkol tarama test cihazı +50⁰C ila -10⁰C sıcaklık koşullarında ölçüm yapabilecektir.

HAZIRLAYAN	UYGUN GÖREN	ONAYLAYAN

Alkol Tarama Testi Prosedürü

Doküman No: UOD.29156034.BPR.03

Yürürlük Tarihi: 02.01.2019

Revizyon No/Tarih: 00/00.00.0000

Sayfa No: Sayfa 2 / 6

- Alkol tarama test cihazı yapılan testleri kendi hafızasında muhafaza ederek yapılan teste ilişkin tarih ve saati otomatik kayıt edebilecektir.
- Alkol tarama test cihazı şarj edilmiş halde iken en az 100 ölçüm sonucu verecek şekilde tasarlanmış olacaktır.
- Alkol tarama test cihazı kendi hafızasında son yapılan 100 test sonucunu saklayabilecektir.
- Alkol tarama test cihazı 0.00 - 1.00‰ Aralığında $\pm 0.05\%$ içerisinde 1.00 - 4.25‰ aralığında ölçülen değer $\pm 5\%$ hassasiyetle sonuç üretecektir.
- Alkol tarama test cihazı yaptığı test sonucunu testi müteakip ekranda gösterebilecektir.
- Alkol tarama test cihazı yapılan testlere ilişkin hafıza cihaz üreticisi tarafından oluşturulan bir sistemle veri bankasına aktarılabilir.
- Kalibre olmamış cihaz ölçüm yapamayacaktır.

8.1.2 Alkol tarama testi yapmakla görevlendirilen denetçilere dair gereklilikler:

Alkol tarama testi yapmakla görevlendirilen denetçiler aşağıdaki şartları taşıyor:

- Yerli ve Yabancı Hava Araçlarına yapılan Ramp Denetlemeleri Yönetmeliğinde (SHY-RAMP) belirtilen şartlar dâhilinde ramp denetçisi olarak görevlendirilmiş olmak,

Alkol tarama test cihazı hakkında alkol muayenesi teorik ve pratik eğitimini almış olmak.

8.1.3 Test Uygulanacak uçucu ekiplerin tespiti ve test uygulama süresi

Alkol tarama testi uygulanacak ekipler Türk tescilli uçaklarda görev yapan veya Bakanlığımızca ruhsatlandırılmış işletmeler tarafından wet lease yoluyla edinilen hava araçlarında görev yapan uçuş ve kabin ekipleri arasından trafik sayısı ve filo büyüklüğü kriterleri ile daha önceki testlerden edinilen bilgiler dâhilinde seçilir. Denetimlerin yıl içerisinde eşit dağıtılmasına dikkat edilir.

Seçim yapılırken tercihen uçuş görevi yeni başlayan ve o gün yapılan uçuşta ilk bacağı uçacak ekiplere test uygulanır. Öncelikle yatı yapan veya otel konaklamasından dönerek göreve başlayan ekipler tercih edilir. Zamanın etkin kullanılması ve olası gecikmelere izin vermemek adına tarama testleri ekiplerin hava aracına gelmesine müteakip yapılır. Ramp denetlemesinin diğer unsurları alkol tarama testi sonrasında kontrol edilir.

Bunlara ilaveten şüphe halinde (belirgin koku, irade dışı davranış, yolcu veya oteller tarafından gönderilen bilgilendirme mesajları gibi) veya denetçi tarafından gerekli görülen durumlarda da Alkol tarama testi yapılabilir.

8.2 Denetimin icrası ve dikkat edilecek hususlar:

Denetleme bu prosedürün 8.1.2 maddesinde belirlenen şartları taşıyan tercihen 2 denetçi tarafından yapılır. Denetçiler denetleme öncesinde kullanılabilir, uygun test cihazlarının (kalibre edilmiş ve bir sonraki kalibrasyon tarihine erişmemiş

HAZIRLAYAN	UYGUN GÖREN	ONAYLAYAN

Alkol Tarama Testi Prosedürü

Doküman No: UOD.29156034.BPR.03

Yürürlük Tarihi: 02.01.2019

Revizyon No/Tarih: 00/00.00.0000

Sayfa No: Sayfa 3 / 6

olduğunu) ve test cihazlarıyla kullanılacak üfleme kartuşlarının mevcut olduğunu kontrol eder. Alkol tarama test cihazı, test yapıldığı anda teste tabi kişinin kandaki 1 litre kanda bulunan alkol düzeyini belirlemek üzere tasarlanmıştır. Uluslararası ve ulusal referans mevzuatta belirtildiği üzere ticari taşıma işletmelerinde görev yapan personelin kandaki alkol düzeyi 0,20 promil ile kısıtlanmıştır. Bu değer üzerinde oluşan her sonuç pozitif olarak değerlendirilir. Pozitif test sonucu tespit edilen uçucu personelin görevine devam etmesi ve lisansının imtiyazını kullanması denetim heyeti tarafından durdurularak bu imtiyazları askıya alınır.

Denetçi personel cihazı kullanırken teste negatif etkisi olabilecek maddelerle temastan veya kartuşlara dokunmaktan kaçınmalıdır. Her test için yeni bir kartuş kullanılır.

Alkol tarama testleri kişisel verilerin gizliliği ilkesiyle diğer personelin, ve diğer yardımcı personelin göremeyeceği, duyamayacağı şekilde gizlilik içerisinde yapılmalıdır. Bunun için mümkünse giriş çıkıştan arındırılmış bir yerde ve pozisyonda yapılması tercih edilmelidir.

Tüm ekip üyelerinin alkol tarama testi yapılmasına denetleme süresi yetmeyecekse; operasyonel faaliyetlerin gecikmeye uğramaması için öncelikle uçuş ekibi üyeleri, süre kalırsa kabin ekibi üyeleri alkol tarama testine alınır. –

Alkol tarama testine ilişkin uçuş ekibine ön bir bilgilendirme yapılır. Bu bilgilendirmede ekibin yardımcı olmasının test süresini kısaltacağı bilgisi verilir. Teste girmek istemeyen ve reddeden personelle ilgili olarak 8.3.3 maddesinde belirtildiği gibi sonucu pozitif çıkmış kabul edilerek işlemler yürütüleceği bilgisi uçuş ve kabin ekibine önceden bildirilir.

- Test uygulanacak kişiye alkol alıp almadığı veya alkollü bir ürün kullanıp kullanmadığı sorularak (kolonyalı mendille ellerin ağzın temizlenmesi, alkollü çikolata vb. maddelerin tüketilmesi) bu ürünlerin teste tesir edeceği hatırlatılır.
- Teste tabi olacak kişilerin test tamamlanana kadar bir şey yememesi veya içmemesi gerektiği de ayrıca hatırlatılır.
- Denetleme sonucunun negatif çıkması halinde, test uygulanan kişiye herhangi bir sonuç bilgi tutanağı verilmez, pozitif çıkması halinde test cihazı yazıcısı tarafından üretilen sonuç tutanağından bir nüsha verilir ve 8.3 maddesinde sayılan süreç işlemler.

8.2.1 Test metodu

1- Cihaz ve cihaza bağlı çalışan yazıcı açık konuma getirilir.

2- Cihaz, görsel ekranında görülen ilgili menüden test konumuna alınır. Cihazda test menüsünde ekrandaki kısma, teste tabi kişinin ve denetçinin isimleri, TC Kimlik No. girişleri yapılır. (Yabancı ekip üyeleri için pasaport numaraları kayıt altına alınır.)

3- Testte kullanılacak üfleme kartuşu steril paketi içinde teste tabi personelin görebileceği şekilde açılır ve cihaza yerleştirilir.

HAZIRLAYAN	UYGUN GÖREN	ONAYLAYAN

Alkol Tarama Testi Prosedürü

Doküman No: UOD.29156034.BPR.03

Yürürlük Tarihi: 02.01.2019

Revizyon No/Tarih: 00/00.00.0000

Sayfa No: Sayfa 4 / 6

4- Teste tabi uçuş ekibi üyesinden üfleme kartuşuna yeterli düzeyde ve uzunlukta üfleme söylenir.

5- Test sonucu ekip üyesi ve diğer denetçinin görebileceği şekilde kendilerine gösterilir. Sonuç yazıcıdan çıktı alınır.

8.3 Test sonucunun pozitif çıkması durumunda denetçilerin, işletmelerin ve test uygulanan uçucu ekiplerin sorumlulukları

8.3.1 Denetim ekibinin görev ve sorumlulukları

Alkolmetre cihazı ile yapılan tarama testi sonucunun 0,20 promil üzerinde çıkması durumu “pozitif sonuç” kabul edilir. Yapılan testin sonuçlarının olası yan etkilerden kaynaklanmış olarak “yalancı pozitif” çıkması ihtimaline karşılık aynı cihaz ile 2. kez tarama testi yapılır. Bu test ilk testten en az 10 dakika geçmedikçe yapılamaz. Bu süre zarfında test uygulanacak kişinin bir şey yememesi ve içmemesi gerekmektedir. Bu süre geçtikten sonra 8.2.1 maddesinde ifade edildiği şekilde bir test daha yapılır.

a) Sonucun aynı şekilde ilk testi teyit eder bir sonuç çıkması halinde denetim ekibi sonucu itiraz onama formuna kaydeder ve sonucu pozitif görülen uçucu ekip üyesinin lisans ve sağlık sertifikasını teslim alarak lisans ve sertifika imtiyazlarının doğrulama testleri sonuçlanıncaya kadar askıya alındığını muhatabına bildirir. Bu durumu ekipte yer alan diğer ekip üyelerine de gizlilik içerisinde bildirir. İşletme koordinasyon görevlisine telefon ile ulaşarak test sonucunun pozitif çıktığını ve ekip üyesinin 60 dakika içerisinde doğrulama kan testi örneği vermek üzere en yakın sağlık kuruluşuna sevk işlemlerinin başlatılmasını ve ekip değişimi için gereken işlemlerin başlatılmasını bildirir.

Sonucun ilk testle tezat bir sonuç doğurması ve 0,20 promilin altında çıkması halinde denetim ekibi nihai kararı verebilmek ikinci testin sonuçlanmasından itibaren 10 dakika içerisinde 3. Kez bir alkol tarama testi daha uygular. Bu test sonucu nihai kabul edilerek kişinin sonucunun negatif veya pozitif olduğuna karar verilir.

8.3.2 İşletmelerin sorumlulukları

Pozitif alkol tarama testi sonucu uçuş ekibinin alkol kullanımına dair bir gösterge olduğundan tespit yapılan uçucu ekip üyesinin lisans imtiyazlarını kullanması uçuş emniyeti açısından risk oluşturur. Bu kapsamda denetim ekibinin yapmış olduğu tarama test sonucunun işletme tarafından bildirilen koordinasyon kişilerine bildirilmesi halinde işletme en kısa sürede doğrulama testi için kan numunesi alınmak üzere ilgili uçucu ekip üyesini testin sonuçlanmasından itibaren 60 dakika içerisinde en yakın sağlık kuruluşunda numune vermeye götürmekle yükümlüdür.

Aynı zamanda yolcu mağduriyeti oluşmaması adına en kısa sürede ekip değişimi işlemlerini tamamlamak üzere gerekli işlemleri yapmakla yükümlüdür.

8.3.3 Uçuş ve Kabin ekibi üyelerinin sorumlulukları

HAZIRLAYAN	UYGUN GÖREN	ONAYLAYAN

Alkol Tarama Testi Prosedürü

Doküman No: UOD.29156034.BPR.03

Yürürlük Tarihi: 02.01.2019

Revizyon No/Tarih: 00/00.00.0000

Sayfa No: Sayfa 5 / 6

Uçucu ekipler; denetim esnasında denetim heyetine yardımcı olmak, sonuçların hızla oluşturularak uçuş operasyonunun emniyetli bir şekilde devam etmesini sağlamakla yükümlüdür. Bunun yanında teste katılmak istemeyen uçuş ekip üyesinin bu iradesinin sonucu aksi ispatlanıncaya kadar pozitif sayılarak, pozitif çıkması durumunda uygulanacak olan lisans imtiyazlarının kullanılması kısıtlanacak ve uçuş görevine devam edemeyecektir.

Yapılan alkol tarama testi sonucu nihai olup, itiraz durumlarında esas teşkil edecek doğrulama testi en yakın sağlık kuruluşunda verilecek kan numunesi ile yapılacak kanda alkol tahlili ile tespit edilerek sonucu SHGM Hava Sağlık Birimince değerlendirilecektir.

8.4 Denetim sonrası yürütülecek takip ve gözetim faaliyetleri:

Denetim heyetince yapılan test sonuçları Genel Müdürlükçe muhafaza edilir. Aynı zamanda bu testlere ilişkin tüm sonuçlar bir klasörde yıllar bazında tasnif edilerek, resmi evrakların saklanmasıyla yönelik arşiv gereklilikleri doğrultusunda arşivlenir.

Pozitif sonuçlarla ilgili olarak denetim heyetinin takip ve gözetim süreci işletme alkol tarama testi görevlilerinin ilgili uçuş / kabin ekibi üyesini teslim almasıyla sona erer.

8.5 Kontrol Kriterleri:

Bu prosedür, 1 mili litre kanda mevcut alkol düzeyini promil cinsinden kontrol etmek üzere tasarlanmıştır.

9. PROSEDÜR ÇIKTILARI:

Bu prosedürün çıktısı yapılan test sonuçları ve bu sonuçların oluşturacağı kontrol veri bankasıdır.

10. ÖLÇÜM KRİTERLERİ:

Uluslararası mevzuatta geçerli olan ve ticari hava taşımacılık faaliyetlerinde görevli uçucu personelin uyması gereken limitler, ölçüm kriteri olarak kabul edilmektedir. Uçuş görevi icra edecek personelin uçuş görevi öncesinde alkol ve alkol içeren ürünler tüketmemesi gerekmektedir. Her şartta 0,20 promil üzerindeki sonuçlar pozitif olarak değerlendirilecektir.

11. KAYNAKLAR:

Bu prosedürün kaynakları ICAO Ek-1, ICAO Doc 8984- AN/895, ICAO Doc 9654- AN/945, 1178/2011 sayılı Avrupa Birliği regülasyonu ve Avrupa Komisyonu'nun ED 2018-1042 sayılı direktifidir.

12. KAYIT ORTAMI:

Bu prosedürde elde edilecek her türlü veri SHGM tarafından kullanılan ARMAS NAM 07 cihazı dahili hafızası ile Genel Müdürlükçe oluşturulacak veri bankasında dijital olarak muhafaza edilecektir.

13. REFERANS DOKÜMANLAR:

HAZIRLAYAN	UYGUN GÖREN	ONAYLAYAN

Alkol Tarama Testi Prosedürü

Doküman No: UOD.29156034.BPR.03

Yürürlük Tarihi: 02.01.2019

Revizyon No/Tarih: 00/00.00.0000

Sayfa No: Sayfa 6 / 6

Bu prosedür 15/07/2018 tarih ve 30479 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 441. Maddesinin (b) bendinin 5. Fıkrası ve EASA Part Aro.Ramp.106 gereklilikleri referans alınarak hazırlanmıştır.

HAZIRLAYAN

UYGUN GÖREN

ONAYLAYAN